

Egersund Wienerberger Production A/S
H.C. Ørstedesvej 50
1879 Frederiksberg C
CVR-nr. 82753915

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Magnus í Dali Kilgour
E-mail: midk@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201946
Dato: 27-06-2025
Sagsnr.: 21/47961
ID-nr. (RIT): 540-043

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

af ler gældende til den 27. juni 2035 på matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl i
Sønderborg Kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	3
1.1	Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding	3
1.2	Før tilladelsen tages i brug	4
1.3	Ejerforhold.....	5
2	Sagens baggrund	5
2.1	Ansøgningens indhold	5
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	6
3.1	Omfang af retten til at indvinde	6
3.2	Drift.....	7
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	8
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	9
3.5	Efterbehandling m.m.....	10
4	Generelle bestemmelser	11
4.1	Tilsyn.....	11
4.2	Tinglysning af efterbehandlingsvilkår.....	11
4.3	Arkæologi.....	11
4.4	Råstofafgift	11
4.5	Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.....	12
4.6	Indberetning af indvunden mængde.....	12
4.7	Indberetning til GEUS	12
4.8	Tilførsel af jord.....	12
4.9	Miljølovgivning i øvrigt	12
4.10	Forsyningsledninger	13
5	Sikkerhedsstillelse	13
6	Ansøgningsprocessen	13
6.1	Myndighedshøring.....	13
6.2	Miljøvurderingsloven.....	14
6.3	Partshøring	14
7	Regionens vurdering af sagen	19
7.1	Lovgrundlag	19
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	19
8	Klagevejledning og underretning	25

8.1	Klagevejledning.....	25
8.2	Underretning om afgørelsen	26
9	Bilag	27
	Bilag 1 Oversigtskort	28
	Bilag 2 Graveplan	29
	Bilag 3 Efterbehandlingsplan	30
	Bilag 4 VVM-screening	31
	Bilag 5 Udtalelse fra museet	32

1 Afgørelse

Forud for meddelelse af denne tilladelse har regionen vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

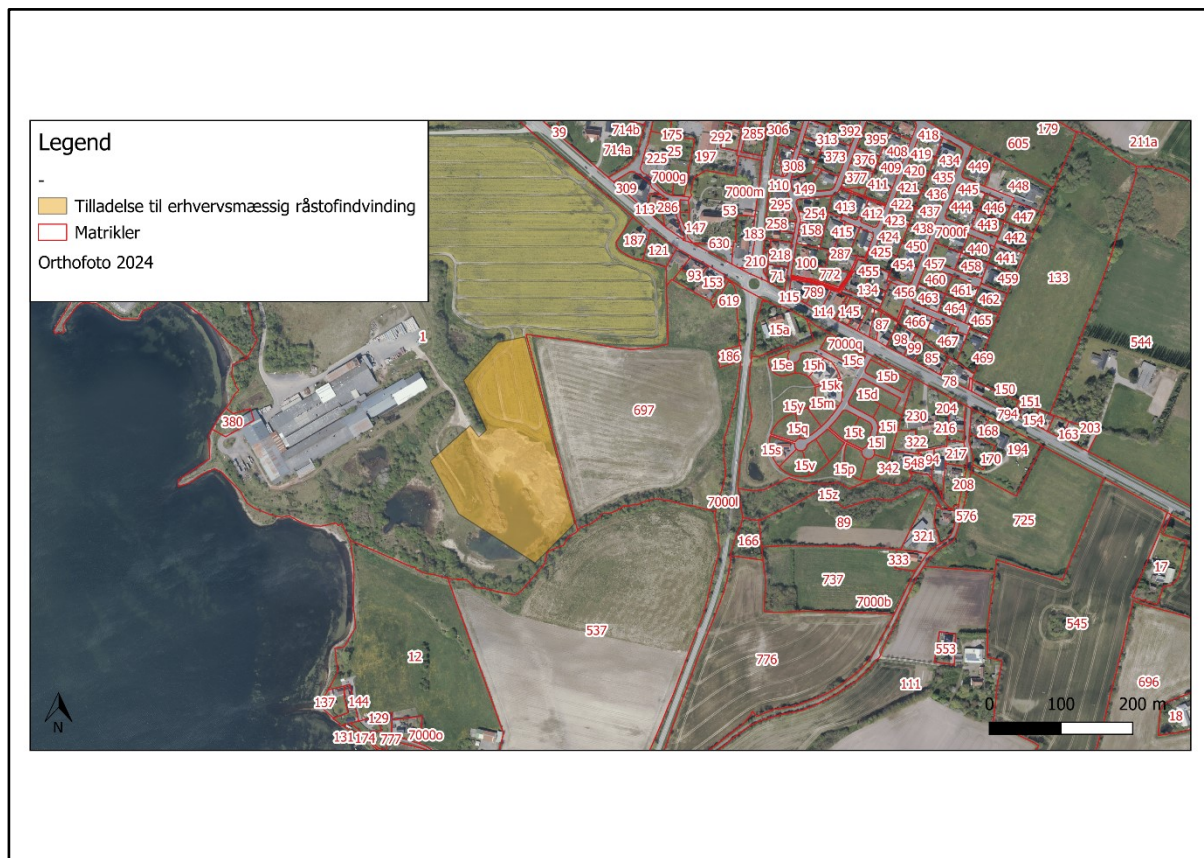
- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter)
- indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- naturbeskyttelsesloven
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 50.000 m³ ler årligt på 3,5 ha af matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl i Sønderborg Kommune. Se oversigtskort herunder:

Oversigtskort af området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstofforladdelsen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstofflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Før tilladelsen tages i brug

Regionen skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

Ejerforhold

Ifølge tingbogen står A/S Bachmanns Teglværk, Nybøl som ejer af matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl i Sønderborg Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

Sagens baggrund

Ansøgningens indhold

- Egersund Wienerberger Production A/S har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 50.000 m³ ler på 3,5 ha af matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl ejet af A/S Bachmanns Teglværk, Nybøl.
- Der forventes at indvinde til 10 meter under terræn og 0 meter under grundvandsspejlet.
- Indvindingen forventes påbegyndt i 2025.
- Der ønskes følgende driftstider 06:00-18:00 mandag - fredag.
- Råstofferne påtænkes anvendt til teglproduktion, gulbrændende ler.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: hydraulisk gravemaskine, og der forventes et årligt forbrug af 20 liter olie og 1.500 liter diesel.
- Der vil blive anvendt 0 m³ vand i døgnet til vask af råstofferne.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes i henhold til Sønderborg Kommunes regulativ for affald.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad egne veje.
- Der er behov for bortledning af 15.000 m³ overfladevand til ældre nærliggende gravesø.

Beskrivelse

Der er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på 3,5 ha. Samme areal er udlagt som graveområde for ler i Region Syddanmarks Råstofplan 2020. Der ansøges om at indvinde gulbrændende ler. Det ansøgte areal fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Råstofforekomsten er velbeskrevet og ligger 100 meter fra teglværket. Der søges ikke om indvinding under grundvandsspejlet. Der er ansøgt om indvinding af op til 50.000 m³ ler pr. år på arealet. Tilladelsen er en fortsættelse af råstofindvinding i et landskab som er præget af årtiers indvinding af ler.

I ansøgningens efterbehandlingsplan fremgår det, at arealet skal efterbehandles til natur. Det efterbehandlede terræn vil blive sænket omkring 10 meter. Det efterbehandlede areal vil forventeligt variere mellem kote 0 – 6, hvor det forventes at der efterlades et moset område som vil have høj naturværdi for beskyttede arter.

Vilkår

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

Omfang af retten til at indvinde

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 50.000 m³ ler (gulbrændende).
3. Projektet skal holdes indenfor det indtegnede område (herefter kaldet projektområdet), som fremgår af bilag 1.
4. Der må inden for projektområdet graves inden for de vilkårssatte afstande i tilladelsen (herefter kaldet indvindingsarealet). Efterbehandlingen skal påbegyndes så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift praktisk er muligt.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
6. Til råstofindvinding, herunder efterfølgende behandling af materialerne, må kun anvendes de i ansøgningen angivne maskiner: 1 stk. gravemaskine. Afbigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra regionen.
7. Regionen skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem (dvs. hvilken virksomhed) der forestår indvindingen.

8. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til en hver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

Drift

9. For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

Råstofgravens driftstider er:

- a. Råstofindvinding: Mandag til fredag 06:00 – 18:00 – dog ikke helligdage og juleaftensdag.
 - b. Udlevering og læsning kan ske i tidsrummet: 06:00 – 18:00.
 - c. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra regionen.
 - i. Fraviges de generelle åbningstider skal grænseværdier for støj fortsat overholdes jf. nedenstående støjskema.
10. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelser:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55 dB (A)
Lørdag	07.00 – 14.00	
Mandag – fredag	18.00 – 22.00	45 dB (A)
Lørdag	14.00-22.00	
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	
Mandag – fredag	22.00 – 07.00	40 dB (A)
Lørdag	22.00 – 07.00	
Søn- og helligdage	22.00 – 07.00	

Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land. Grænseværdien (fx 45/40/35 dB(A)) er gældende overalt i områder til støjfølsom arealanvendelse.

Det maksimale støjniveau L_{pAmax} må i alle dage i tiden fra kl. 06:00 til kl. 07:00 ikke overstige 40 dB (A) målt/beregnet ved nærmeste nabobebyggelse.

Hvis regionen finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

11. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. ved at forsyne båndtransportørens returløb med gummibeklædning, indkapsle maskindele eller montere gummisold, afskærme støjkilder med støjskærme eller ved at placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.
12. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).

Adgangsforhold og afstande

Vilkår efter vejloven

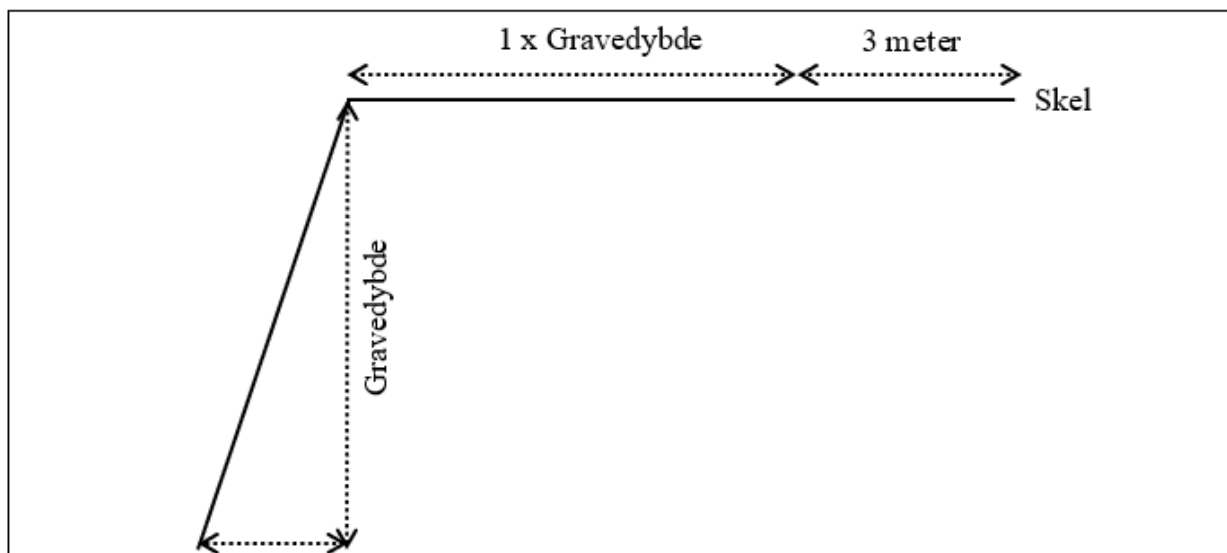
Adgangen til indvindingsarealet sker ad egne interne veje fra teglværket.

Vilkår efter råstofloven

Graveafstande og begrænsninger

13. Tilladt maksimal gravedybde på matr.nr. 1, Nybøl. Nybøl Ejerlav er 0 meter over højeste grundvandsstand uanset årstidsvariationer (forventelig grundvandsstand er kote 0 – 6, DVR90) under forudsætning af, at skråningsanlæg ikke overskrides.
14. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.
15. Støjvolde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 4 m over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.
16. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer(ne) og godkendt skriftligt af regionen. Der må efter de 3 meter ikke graves stejlere end et skråningsanlæg på 1:2.

17. Hvis der graves stejlere end vilkår 16, skal de 3 meter fra skel tillægges 1 x gravedybden, jf. figuren herunder:

Principskitse for stejl gravning

18. Der må ikke graves nærmere end 10 meter til nærliggende beskyttede vandløb.

Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

19. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
20. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.

Tankning og spild

21. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
22. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
23. Sorteringsanlæg, generatorer og andre mere *stationære anlæg* kan tankes fra en entreprenør-tank, der medbringes ved hver tankning. Tankanlægget skal være indrettet så spild undgås, og tankning skal foregå under konstant tilsyn.

24. Mindre olie- og kemikaltiespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

25. Der må ikke opbevares affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, i grusgraven.

Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med lokale kulturhistoriske landskabstræk som er præget af lerindvinding.

Vilkår efter råstofloven

26. Efter endt gravning skal der efterbehandles til natur efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 3. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af regionen.
27. Efterbehandlingen skal udføres jf. planen i bilag 3.
28. Det er ikke tilladt at efterlade skråningsanlæg der er stejlere end forholdet 1:2 meter.
29. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
30. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal regionen underrettes herom, således at evt. tvivlsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
31. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle i tilknytning til råstofindvindingen opførte bygninger eller andet oplag, da det kan virke skæmmende.
32. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigelsen omgående.
33. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
34. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan regionen på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet.

35. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Regionen kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af regionen.

Generelle bestemmelser

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Regionen er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Regionen kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Regionen kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser regionen vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med regionen som påtaleberettiget.

Ejer skal efter loven betale for tinglysningen. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af regionen, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 34 blive aflyst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift. Råstofindvinderen skal lade sig registrere for råstofafgift hos told- og skatteforvaltningen. Registreringen sker gennem Erhvervsstyrelsen, www.virk.dk

Råstofindvinderen skal med udgangen af hvert kvartal senest den 15. i efterfølgende måned, angive og betale råstofafgiften til told- og skatteforvaltningen. Læs mere i affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette regionen.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til regionen, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og regionen kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til regionen om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Regionerne videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Miljølovgivning i øvrigt

Gældende miljøregler vedr. tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) er også gældende i råstofgrave. Gældende miljøregler vedrørende miljøfremmede stoffer samt bortskaffelse af haveaffald/afbrænding gælder ligeledes i råstofgrave.

Gældende miljøregler vedr. opbevaring, deponering og bortskaffelse af affald gælder også i råstofgraven. Bortskaffelse af affald skal derfor ske i henhold til gældende affaldsregulativer for Sønderborg Kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.

Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

Sikkerhedsstillelse

Egernsund Wienerberger Production A/S skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl i Sønderborg Kommune på kr. 437.500 indeks 132,25.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på natur inkl. søer 125.000 kr. kr. pr (åben) hektar.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til regionen, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 3,5 ha og kan reguleres, når regionen skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indeksreguleres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af regionen, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

Ansøgningsprocessen

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden d. 14. februar 2024 til d. 6. marts 2024 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstoftilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Sønderborg Kommune
- Vejdirektoratet
- Museum Sønderjylland
- Haderslev Stift

Der indkom ingen bemærkninger.

Miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder, at regionen har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Regionen har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Regionens screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 4.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden d. 3. april 2024 til d. 1. maj 2024. Der er ikke indkommet høringssvar i perioden.

Afgørelsen om, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse), er meddelt den 13. maj 2024 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 10. juni 2024.

Partshøring

Regionen har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har regionens udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Sønderborg Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Matr. nr.	Landsejerlav
Sønderborg Kommune: sjac@sonderborg		
Museum Sønderjylland: MESR@MSJ, planer@msj.dk		
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk		
Haderslev Stift: kmhad@km.dk		
Region Syddanmark: myn@rsyd.dk		
Ejere og/eller beboere	187	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	121	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	128	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	60	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	1, 380	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	13, 221, 356, 49, 537, 684, 685, 686, 776, 777	Nybøl Ejerlav, Nybøl, Skodsbøl, Broager, Smøl, Broager
Ejere og/eller beboere	136	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejere og/eller beboere	144	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejer og/eller beboere	697	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejer og/eller beboere	12	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejer og/eller beboere	137	Nybøl Ejerlav, Nybøl

Navn	Matr. nr.	Landsejerlav
Ejer og/eller beboere	74	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejer og/eller beboere	129	Nybøl Ejerlav, Nybøl
Ejer og/eller beboere	15z, 211b, 577, 605, 696, 697, 698, 699, 703	Nybøl Ejerlav, Nybøl, Stenderup, Nybøl

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 6.5.2025 til 3.6.2025 og der indkom følgende høringssvar:

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Regionens bemærkninger
Matr.nr. 121, Nybøl Ejerlav, Nybøl	Borgeren ønsker at få afklaret, hvordan genopretningen af områder, der bliver gravet i, skal foregå. Borgeren mener at det nogle steder i tilladelsen kan forstås sådan, at genopretning skal ske samtidig med gravearbejdet, mens der andre steder står, at det først sker efter, at gravearbejdet er afsluttet. Borgeren beder om en tydelig forklaring på, hvad planen er for genopretningen, samt hvordan det vil påvirke landskabet både under og efter gravearbejdet. Borgeren har gjort opmærksom på en uoverensstemmelse i tilladelsen vedrørende indvindingsperioderne. I regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen står der, at der graves omkring 4 uger årligt, hvilket begrænser indvindingsperioden. I kontrast hertil er den miljømæssige påvirkning vurderet ud fra et udgangspunkt om 12 ugers årlig indvinding. Borgeren peger på	Når et område graves, skal den ansvarlige indvinder stille en økonomisk sikkerhed - en sikkerhedsstillelse. Sikkerhedsstillelsen sikrer, at der altid er midler til at efterkomme efterbehandlingsplanen, hvis indvinder ikke har mulighed for det. I den konkrete tilladelse er der stillet en økonomisk sikkerhed for hele indvindingsområdet, og derfor må hele området være åbent på samme tid. Vilkår 4 er blevet præciseret, så der efterbehandles så vidt det er praktisk muligt for råstofgravens drift. Det kan dog være at efterbehandlingen først er muligt i slutningen af indvindingen. Regionen har taget dette til efterretning og rettet tilladelsen, så det nu klart fremgår, at indvindingen, i henhold til projektbeskrivelsen, foregår i 10-12 uger om året. Vi takker for din opmærksomhed på denne detalje og sikrer, at dokumentationen nu afspejler de korrekte oplysninger.

	denne forskel for at få afklaret den korrekte indvindingsperiode. Det påpeges, at udsagnet om, at råstofferne i Nybøl skal findes et andet sted i regionen med potentielt større miljøpåvirkninger, er baseret på en formodning og ikke på konkrete undersøgelser eller fakta. Borgeren søger en sagligt underbygget argumentation for denne påstand.	Leret indvindes tæt ved teglværket, hvilket gør det til en meget praktisk og miljøvenlig løsning. Hvis ler skulle hentes fra et andet område, ville det uden tvivl kræve øget tung transport, som kan have en betydelig indvirkning på miljøet gennem øget vejtrafik, støj og mulig luftforurening. Ved at udnytte leret fra Nybøl reduceres disse transportrelaterede miljøpåvirkninger, og områdets råstofudnyttelse er mere hensigtsmæssig da det minimerer behovet for omfattende logistik.
Haderslev Stift	Haderslev Stift har ingen bemærkninger til udkastet til tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl, i Sønderborg Kommune.	Regionen har ingen bemærkninger
Museum Sønderjylland	Museet har noteret, at vores fulde arkæologiske udtalelse er med i udkastet som bilag 5. Vi opfordrer indvinder til at kontakte os med henblik på en dialog omkring arkæologisk forundersøgelse af arealet, som beskrevet i udtalelsen. Vi har ingen yderligere bemærkninger.	Regionen har ingen bemærkninger.
Region Syddanmark	Region Syddanmark, afdelingen for Vand og Jord, har modtaget høringsmateriale vedrørende udkast til tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på	Region Syddanmark, afdelingen for klima og ressourcer har ingen yderligere bemærkninger.

	matr.nr. 1 Nybøl Ejerlav, Nybøl i Sønderborg Kommune. Det sydlige del af det pågældende areal er kortlagt efter jordforureningsloven på såkaldt vidensniveau 1 som potentielt forurenet areal. Den nordlige del er udgået af kortlægningen og er af regionen vurderet til ikke at være kortlagt. Kortlægningen på vidensniveau 1 skyldes, at der har været i hvert fald 7 brændstoftanke med fyringsolie og dieselolie af varierende størrelse op til 100.000 l i forbindelse med teglværkerne tilbage fra midten af det forrige århundrede og frem til i dag. Desuden er der fra tilsynsrapporterne oplysninger om opbevaring af olieaffald, saltsyre og andre kemikalier. Der har været tale om såvel overjordiske som underjordiske tankanlæg. Det må antages at brændstoftankene har været etableret i eller i umiddelbar nærhed af de industrielle bygninger (hovedsagelig opvarmning) knyttet til teglværksproduktion for det nuværende Bachmanns Teglværk. Af hensyn til udskibningen har bygningerne gennem tiderne været placeret helt tæt ved Nybøl Nor. Regionen vurderer derfor, at de pågældende arealer, hvor indvinding skal foregå ikke vil komme i kontakt med muligt forurenede arealer (V1), hvor olie, kemikalier og tilhørende rørføring har været placeret.	
--	--	--

Sønderborg Kommune vedr. efterbehandling	Ingen bemærkninger	Regionen har ingen bemærkninger.
Vejdirektoratet	Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til udkast til tilladelse efter råstofloven. Det område, der ansøges til, ligger ikke i nærheden af eksisterende eller planlagte statsveje.	Regionen har ingen bemærkninger.

Regionens vurdering af sagen

Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal, jf. råstoflovens § 10, stk. 1, indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan, jf. råstoflovens § 10, stk. 2, indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

De nærliggende natura-2000 områder N197 indebærer også fuglebeskyttelsesområdet F64 Flensborg Fjord og Nybøl Nor samt Habitatområdet H173 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als.

Projektet udleder ikke spildevand til Habitatområdet H197 Nybøl Nor og Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als. Overfladevand pumpes fra indvindingsarealet (forsinkelsesbassin) til nærmeste sø på samme matrikel, som indvindingen foregår på og altså ikke ud i Habitatområdet.

Da der i forbindelse med projektet ikke graves under grundvandsspejlet og ikke pumpes grundvand ud af graven i å-systemer kan det udelukkes at projektet vil påvirke internationale registrerede, beskyttede eller fredede områder.

Både Edderfugl og Hvinand er udpeget som trækfugle i Fuglebeskyttelsesområdet F64. De trækkende fugle er kendt for at raste og overnatte på vandoverfladen gerne på lavvandede områder nær kysten. Indvindingsarealet er derfor ikke et område fuglene vil bruge som rasteområde.

Indvindingen foregår på tidligere landbrugsjord, og maskinen, der skal bruges til indvindingen, støjer på samme niveau eller mindre, som de før brugte landbrugsmaskiner. Det vurderes derfor at støj ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for F64.

Ud fra ovenstående kan det udelukkes, at indvindingen vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlagene.

Regionen vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Inden for graveområdet eller i nærheden af graveområdet er der ikke konstateret forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Regionen har ved besigtigelse ikke fundet eller fundet tegn på bilag-IV arter og vurderer derfor, at arealet ikke er anvendt eller egnet som yngle- rasteområde for bilag-IV arter.

Regionen vurderer derfor, at projektet med disse vilkår ikke vil skabe forringede levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til bekendtgørelsen:

Det er regionens vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter regionens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde Nybøl. Der er i Råstofplan 2012, hvor området blev udlagt, ingen konkrete forudsætninger for udlægget af graveområdet. Det er heller ingen forudsætninger i Råstofplan 2020.

Regionen vurderer, at indvindingen og den planlagte efterbehandling ikke er i strid med råstofplanen.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplan. Regionen vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Det ansøgte areal ligger uden for beskyttede områder med drikkevandsinteresser og følsomme vandindvindingsområder.

Regionen stiller vilkår for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild, og vurderer dermed at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Regionen vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Det ansøgte areal grænser op til en sø, overdrev og mose. Det er regionens vurdering at gravningen ikke har en påvirkning på nærliggende beskyttede naturtyper, da der ikke graves under grundvandsspejlet.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Efterbehandlingen vil minde om de allerede nærliggende overdrev, moser og søer.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henhøre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdæmpning, hvorfor der særskilt er stillet vilkår om dette.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektarealet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra interne veje via Amtsvejen. Det er Sønderborg Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

I miljøscreeningen vurderes det, at den ændrede trafikbelastning ikke vil give væsentlige gener for nærmeste omboende (i form af støj/vibrationer/rystelser/støv)/skole (samfundet) /infrastrukturanlæg.

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er ikke registreret fortidsminder, kulturarvsarealer, diger, beskyttede arealer og beskyttelseslinjer indenfor det ansøgte graveområde. Det nærmeste fortidsminde er 1,4 km øst for det projektarealet.

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til museet. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til museet og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

Regionsrådet skal ved administration af lov om vandplanlægning forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af miljømålene ikke forhindres.

I henhold til bekendtgørelse nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der, før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for mål opfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

Ifølge vandområdeplan 2021-2027 findes der ingen regionale grundvandsforekomst, en terrænnær grundvandsforekomst (DK111_dkmj_391_ks) og en dyb grundvandsforekomst (DK111_dkmj_673_ks). Den terrænnære grundvandsforekomst (DK111_dkmj_391_ks) har en god kvantitativ- og kemisk tilstand, og er målsat til god kemisk- og kvantitativ tilstand. Den dybe grundvandsforekomst (DK111_dkmj_673_ks) har en god kvantitativ- og kemisk tilstand, og er målsat til god kemisk- og kvantitativ tilstand.

Det nærmeste målsatte vandløb (o3320) er ca. 1000 meter nord for indvindingsarealet. Vandløbet er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand, og har ifølge vandområdeplan 2021-2027 ukendt

kemisk tilstand og moderat økologisk tilstand. Projektarealet har ingen hydrologisk forbindelse til vandløbet og bliver derfor ikke påvirket af indvindingen.

Projektområdet ligger i det hydrologiske kystopland Nybøl Nor.

Råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, da der ikke graves under grundvandsspejlet og nedbør kan fortsat kan nedsive uhindret. Vandet som udpumpes er overfladevand der ikke kan sive ned i undergrunden da det underliggende ler er for impermeabelt. Der vil derfor heller ikke ske nogen påvirkning af målsatte områder ved udpumpning af overfladevand på projektarealet til nærliggende sø.

Det vurderes at råstofindvinding i graveområdet ikke medfører påvirkning af grundvandsstanden eller grundvandsstrømningen, som kan medføre en beskadigelse af terrestriske økosystemer, der er afhængige af grundvandsforekomsterne eller medføre indtrængning af saltvand. Indvinding af råstoffer på arealet vurderes derfor ikke at påvirke tilstanden af eller mulighed for opfyldelse af miljømål for områdets målsatte grundvandsforekomster.

I screeningen af projektet er det nævnt at arealets anvendelse er ændret efter endt indvinding til natur, men at dette ikke forårsager en hindring for anvendelsen af områdets grundvand.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med graveplanen og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefelt påvirkning af f.eks. den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen, samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag. Af projektbeskrivelsen fremgår det at der graves omkring 10-12 uger årligt og at indvindingsperioden derfor er begrænset. Arealet efterbehandles til varig natur.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3.

Vilkår 34 er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Erhvervsmæssige hensyn

Grundet den lange afstand til naboer og de begrænsede driftsperioder giver regionen tilladelse til at drifte i nattetimerne fra klokken 06:00 - 07:00.

Hensynet til råstofressourcens udnyttelse

Ler er en af de vigtigste råstoffer, der findes på Als, en ø i det sydlige Danmark. Som en råstofressource spiller ler en central rolle i forskellige industrier og har haft en betydelig historisk betydning i området.

Det gulbrændende ler bruges primært til teglstensproduktion. Teglværker i området har historisk set anvendt denne type ler til fremstilling af mursten, tagsten og andre byggematerialer, der har været udbredt i den lokale arkitektur. Gulbrændende ler har været afgørende for at bevare det traditionelle udseende af bygninger og huse på Als og i det omkringliggende område.

Der er omkring 350.000 m³ gulbrændende ler som er kortlagt i år 2000 i området omkring Nybøl.

Udnyttes denne ressource ikke i Nybøl, vil råstofferne skulle findes et andet sted i regionen.

Regionens samlede vurdering

Regionen har foretaget en afvejning af de hensyn, der er oplistet i råstoflovens § 3 og vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer regionen, at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding.

Klagevejledning og underretning

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus, hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for regionen i klageportalen senest den 25.7.2025 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

Sønderborg Kommune, mian@sonderborg.dk; vand-natur@sonderborg.dk

Museum Sønderjylland, planer@msj.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Haderslev Stift, kmhad@km.dk

SKAT, myndighed@skat.dk

Myn@rsyd.dk

Parter (til de samme som der er sendt partshøring til)

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

Dansk Botanisk Forening, nbu_jyl@botaniskforening.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Soenderborg@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, soenderborg@dof.dk

Friluftsrådet, fr@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet lokalkreds, soenderjylland@friluftstraadet.dk,
soenderborg@friluftstraadet.dk

Med venlig hilsen

Magnus í Dali Kilgour

Sagsbehandler

Geolog

Bilag

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

1. Oversigtskort
2. Graveplan
3. Efterbehandlingsplan
4. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
5. Udtalelse fra museet

Bilag 1 Oversigtskort

Bilag 2 Graveplan

Indvindingen fortsætter ved den eksisterende gravefront. Efterhånden som leret afgraves, åbnes nyt areal.

Ved åbning af nyt areal afrømmes muldjord og lægges i depot på den østlige del af arealet. Muldjorden anslås en mægtighed på 0,2 m og anvendes i forbindelse med reetablering af de afgravede arealer.

Leret bortkøres løbende, og der lægges ikke i depot på indvindingsområdet. Til- og frakørsel sker via eksisterende interne veje.

Tankning og serviceeftersyn af gravemaskine sker uden for lergraven.

Bilag 3 Efterbehandlingsplan

Arealet vil efter gravningens afslutning reetableres til varig natur med søer.

Efterbehandlingsarbejdet påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.

Bilag 4 VVM-screening

Egernsund Wienerberger Production A/S
Rørmosevej 85
3200 Helsingør
CVR-NR: 82753915

Klima og Ressorucer
Kontaktperson: Magnus í Dali Kilgour
E-mail: midk@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201946
Den 13. maj 2024
Journalnr.: 21/47961

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstof-indvinding på matr.nr. 1 Nybøl By, Nybøl i Sønderborg Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse)

Region Syddanmark har 22.01.2024 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 1 Nybøl By, Nybøl i Sønderborg Kommune.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven¹. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

¹Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens² § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen³, ved administration af lov om vandplanlægning⁴ forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningskemaet.

Projektets karakteristika:

Egernsund Wienerberger Production A/S, har ansøgt om tilladelse til råstofindvinding af gulbrændende ler på matr. nr. 1 Nybøl By, Nybøl Sønderborg Kommune. Det ansøgte areal er på knap 3,5 ha. Der vil maksimalt graves til 25 meter under terræn.

Indvinding af råstoffer på det ansøgte areal vil ske som en forlængelse der har store lighedstræk med den nuværende udløbne gravetilladelse. Der ansøges i forlængelsen om at få lov til at indvinde op til 50.000 m³ pr. år. Der ansøges ikke om muligheden for at indvinde under grundvandspejlet, hvorfor gravedybden vil følge toppen af grundvandsspejlet.

Ved åbning af et nyt areal afrømmes muldjorden og lægges i depot på den østlige del af arealet. Muldjorden anslås en mægtighed på 0,5 m og anvendes i forbindelse med reetablering af de afgravede arealer. Leret bortkøres løbende, og der lægges ikke i depot på indvindingsområdet. Til- og frakørsel sker via eksisterende interne veje.

Tankning og serviceeftersyn af gravemaskine sker uden for det ansøgte areal.

Arealet vil efter gravningens afslutning reetableres til varig natur med søer. Før reetablering udarbejdes en detaljeret efterbehandlingsplan i samarbejde med relevante foreninger, således det sikres at arealet reetableres med størst mulig naturværdi.

Efterbehandlingsarbejdet påbegyndes og gennemføres så tidligt, som under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.

Der vil blive anvendt 1 stk. hydraulisk gravemaskine i forbindelse med driften.

Da området hælder imod Nybøl Nor og Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, forventes det at overfladevand vil på naturlig vis udledes til fjorden via tilhørende grøft systemer. Det kan udelukkes at

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegnings- og administrationsregler for internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁴ Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

råstofgraven har en væsentlig påvirkning på de nærliggende Natura-2000 områder da projektet udledninger stoffer eller anvender arealer der befinder sig i Natura-2000 områder.

Projektets placering:

Det ansøgte areal ligger inden for udlagt graveområde i råstofplan 2020.

Det ansøgte areal er afgrænset af marker og ansøgers fabrik.

Transporten af råstoffer til forarbejdning eller anvendelse foregår ad interne veje mellem fabrikker ejet af ansøger.

Arealet ligger udenfor OSD, NFI og indvindingsoplande.

Opbevaring af tanke og service af maskiner vil foregå udenfor tilladelsesarealet.

Der er ingen private vandindvindingsboringer indenfor 300 meter af projektarealet. Eftersom at projektarealet ligger tættere på kysten end de nærmeste vandforsyningsboringer kan det med overvejende sandsynlighed antages at grund- og overfladevand ikke vil have nogle væsentlige påvirkninger på vandforsyningsboringer da grundvandsstrømningen er mod kysten og derfor har passeret boringerne.

Ansøger holder en afstand på 8 meter til nærliggende vandløb. En afstand på 8 meter til nærliggende vandløb vurderes som værende et tilstrækkeligt hensyn til vandløb. Ligeledes har ansøger redegjort for at der ikke vil ske overløb til nærliggende vandløb når arealerne er efterbehandlede.

Der har tidligere været meddelt dispensation til midlertidig ændring af et §-3 område. Området er på nuværende tidspunkt ifølge ansøger delvist efterbehandlet.

Museets vurdering, at der vil være høj risiko for at træffe på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde indenfor det ansøgte område. Museet anbefaler at få foretaget en arkæologisk forundersøgelse inden råstofindvindingen påbegyndes.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Den ønskede råstofindvinding er beliggende omkring 130 m fra det Natura-2000 udpegede område, Flensborg Fjord og Bredgrund og farvandet omkring Als og i landbrugsområde med spredt bebyggelse og dermed få personer der påvirkes af råstofindvindingen.

Da der ikke sker en arealbeslaglæggelse, påvirkning af sammenhængende vandførende lag eller direkte udledning af spildevand eller andre affaldsstoffer samt forarbejdede materialer vurderes det at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af Flensborg Fjord i forbindelse med råstofindvindingen på det ansøgte areal.

Miljøpåvirkningen forbundet med råstofindvindingen vil være lokal. Området er i landbrugsområde med spredt bebyggelse og dermed påvirkes få personer af råstofindvindingen.

Bygherre opfordres kraftigt til at foretage en frivillig arkæologisk forundersøgelse inden igangsætning af gravningen.

Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives.

Derudover er påvirkningerne til at håndtere ved etablerede afværgeforanstaltninger.

Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks.

De landskabelige forhold vil blive påvirket, idet råstofindvindingen fjerner dele af landskabet.

Efter endt indvinding skal der foretages en efterbehandling af projektarealet til natur i overensstemmelse med den ansøgte efterbehandlingsplan. Det vurderes at den nuværende overordnede efterbehandlingsplan vil have en væsentlig positiv miljøpåvirkning da der skabes et større sammenhængende naturareal, der vil give en øget biodiversitet samt grundvandsbeskyttelse.

Påvirkningerne forventes ikke enkeltvist eller samlet i forhold til nærværende ansøgning at være væsentlige under forudsætning af, at gravningen foregår på det grundlag ansøger har leveret i forbindelse med denne ansøgning.

Miljøpåvirkningen forbundet med fortsættelsen af eksisterende råstofgrav på matr. nr. 1 Nybøl By, Nybøl, vurderes samlet set som beskeden, da indvindingen vil fortsætte med samme maskiner og arbejdsforhold som i den tidligere gravetilladelse.

Regionen vurderer samlet set, at anlæggets karakteristika, placering eller den potentielle miljøvurdering i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoff tilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet.

Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om fortsættelse af projektarealet for den gældende råstoff tilladelse på matr. nr. 1 Nybøl By, Nybøl.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens⁵ § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen forløb i perioden 3. april 2024 til 1. maj 2024 og har været sendt i høring til følgende:

Myndigheder

Sønderborg Kommune: sjac@sonderborg.dk
Museum Sønderjylland: MESR@MSJ.DK , planer@msj.dk
Vejdirektoratet: hoeringer@vd.dk
Haderslev Stift: kmhad@km.dk

⁵ Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Parter

Esben Tychsen
Marianne Bolette Andsager
Sønderborg Kommune
Egersund Wienerberger Production
Jane Hartmann Christiansen
Finn Hartmann Christiansen
Henrik Schack Kock
Elitha Christensen
Knud Åge Moos
Boet Efter Kaj Ejner Christensen
Nybøl Bageri Aps
Sophie Oluwakemi Bukola Olofin
Rene' Kaad Christensen
Henrik Schack Kock
Olena Oliinyk
Artem Oliinyk
Elitha Christensen
Knud Åge Moos
Annemi Moos
John Aaen Damsleth Larsen
Ann Sohn Christensen
Eva-Christine Aaen Damsleth Larsen
I/S Lertranskøb
Arkil A/S
Schack Aps
Hendes Salon V/Mette Birk Andersen
Jd Brolægning
Damsleth
Ladegårdskov 12
Min Bolighandel Sønderborg & Omegn Aps
Aaen Aps
Jd Brolægning Aps

Der indkom ingen høringssvar i forbindelse med partshøringen.

Klagevejledning

OBS: Dette afsnit er først gældende ved den endelige afgørelse.

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. MIT-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 10. juni 2024 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen offentliggøres på regionens hjemmeside.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Magnus í Dali Kilgour
Geolog

Bilag 1- Oversigtskort

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»
E-mail: midk@rsyd.dk
Dato: 13. maj 2024
Journal nr.: «journalnummer»

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 06-02-2024 med senere supplerende oplysninger af 22-03-2024 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 06-02-2024. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Råstofansøgning om tilladelse til indvinding af ler på 3,5 hektar på matr. nr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl i Sønderborg Kommune. Det ansøgte areal ligger indenfor udlagt graveområde i Råstofplanen 2020. Indvindingen er en fortsættelse af råstoff tilladelse af 19. december 2016. Indvinding af ler i bruddet foregår typisk i tørre perioder af typisk 10-12 uger om året. Materialer indvindes med gummiged og køres direkte ud af graven med lastbiler til nærmeste fabrik. Gravningen fortsættes i en nordlig retning. Den sydligste del af området er ifølge ansøger færdiggravet og efterbehandlet, men endnu ikke godkendt af regionen.
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer	Egersund Wienerberger Production A/s Rørmosevej 85 3200 Helsingør
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Lene Vissing Egersund Wienerberger Production A/S Mobil: 30585132 E-mail: Lene.vissing@egersund.com
4. Projektets placering og arealbehov i ha	Matrikel nummer 1 Nybøl By, Nybøl Amtsvejen 23 Nybøl, 6400 Sønderborg Arealet behovet er 3,5 hektar

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

5. Oversigtskort

6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen

Der vil udelukkende foregå indvinding på projektarealet. Der er derfor ikke et behov for tilførsel af råstoffer i anlægs- og driftsfasen.

7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægs- og driftsfasen

Der vil udelukkende foregå indvinding på projektarealet. Der er derfor ikke et behov for tilførsel af vand i anlægs- og driftsfasen.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil udelukkende foregå indvinding på projektarealet. Der er derfor ikke et behov for tilførsel af affald i anlægs- og driftsfasen.
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Projektet vil ikke have behov for at udlede spildevand.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?			Nej	
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)			Nej	Projektet er beliggende i landzone. Naboarealerne dyrkes som konventionelt landbrug. Der drives en 8,4 ha lergrav ca. 650 meter vest for projektarealet ejet af Egersund Wienerberger A/S. Transporten i denne grav holdes også indenfor interne veje, der væsentligt reducerer trafik-, støj-, støv- og vibrationsgener der kan knyttes til projektet, for de omboende ejendomme. Det beskrives også af ansøger at der ikke vil være drift på naboprojektet og dette projekt samtidig. Derfor vurderes det at projekter sammen med andre projekter i området ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	Der planlægges ikke indvinding under grundvandsspejlet.
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	Bortskaffelse af eventuelt affald skal ske efter Sønderborg Kommunes regler.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	Da der graves minimum 15 meter under terræn med en afstand af 220 meter til nærmeste naboer kan det antages, at det højere omkringliggende landskab kan fungere som tilstrækkelig støjafskærmning for naboer. Det vurderes derfor at projektet kan overholde vejledende grænseværdier for støj.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	Kørsel med tunge maskiner vil lokalt give vibrationer. Der er dog tale om en meget lokal påvirkning da køretøjer i grusgraven kører på "blødt" underlag. Med en afstand af 220 meter til nærmeste nabo vurderes det at anlægget ikke vil give anledning til vibrationsgener af naboer eller fauna der ikke har mulighed for at udvandre.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?			Nej	Råstofindvinding og transport af råstoffer er en kilde til støvemission, der kan have stor midlertidig indflydelse på den lokale luftkvalitet. Graden af støvemission vil variere fra dag til dag og være afhængig af aktivitetsniveauet, de specifikke aktiviteter, jordtypen samt de meteorologiske forhold (nedbør, vindretning og -hastighed). Specielt vil der i perioder med tørt vejr og megen vind være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener. Det vurderes at anlægget ikke vil give anledning til støvgener når afstanden til naboer og afværgeforanstaltninger der kan reducere støvgener tages i betragtning. Afværgeforanstaltninger er af ansøger selv formuleret som af vanding af materialelagre samt interne og eksterne køreveje. Det vurderes derfor at indvindingen af ler ikke vil medføre væsentlige støvgener.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Der anvendes ikke materialer i forbindelse med råstofindvindingen der kan give anledning til lugtgener.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Der anvendes ikke belysning i forbindelse med råstofindvindingen. Anlægget vil derfor ikke give anledning til lysgener.
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Der vil ikke etableres dybe søer, der kan forbindes med risiko for uheld, i forbindelse med råstofindvindingen. Indvinder skal sikre at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for uheld minimeres. Anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld.
20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	Det forventes, at luftforurening i forbindelse med råstofindvindingen og transport med råstofferne vil kunne holdes indenfor de vejledende grænseværdier for luftforurening. Spredningsforholdene i området vurderes at være gode idet at projektarealet befinder sig i det åbne land og det vurderes hermed at luftkvaliteten ikke vil blive væsentligt påvirket.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	Maskiner og brændstof beholdere kan udgøre en risiko for vandforurening. Brændstof beholdere placeres udenfor projektarealet. Det vurderes at risikoen for en grundvandsforurening forårsaget af læk fra maskiner udgør en meget lille risiko for grundvandet. Projektarealet er beliggende i OD område og udenfor indvindingsoplande og andre udpegningsarealer. Det vurderes derfor at projektet ikke vil udgøre en risiko for grundvandsforurening.

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	Ja			Den del af arealet, hvor der ikke er påbegyndt råstofindvinding er i dag konventionelt dyrket landbrugsjord. Jorden vil ikke kunne dyrkes i perioden hvor der indvindes råstoffer. Arealet ønskes efterbehandlet til naturareal.
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Projektet forudsætter ikke en ændring af den eksisterende lokalplan.
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	Området er udlagt til regionalt graveområder i nuværende råstofplan og forudsætter ikke en ændring af den gældende kommuneplan.
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			Nej	Området er beliggende i landzone og ikke omfattet af en gældende lokalplan.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?	Ja			Efter endt indvinding efterbehandles arealet til natur og vil på sigt blive taget ud af den regionale graveplan. Det vil være en udfordring at indvinde på projektarealet i fremtiden da de skrænthældninger der efterlades kan give udfordringer for en fremtidig udnyttelse af råstoffer.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Arealerne ønskes efterbehandlet til natur. Det vurderes, at råstofindvinding over grundvandsspejlet ikke vil have en hydraulisk påvirkning af eller på det omkringliggende grundvand da der ikke graves under grundvandsspejlet. Dette er gældende både under og efter endt råstofindvinding. Det er derfor regionens vurdering at råstofindvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning af grundvandsstanden i primære magasiner og dermed ikke vil udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand.
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	Der er §-3 beskyttede vådområder syd for graveområdet i form af søer samt et vandløb der løber langs den vestlige del af projektarealet. Der holdes af ansøger en afstand på 8 meter til vandløbet. Da der ikke graves under grundvandsspejlet efter råstoffer vurderes det at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af vandspejlet i vådområderne.
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Projektet ligger ikke indenfor kystnærhedszonen.
30. Forudsætter projektet rydning af skov?			Nej	Projektet forudsætter ikke rydning af skov.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Der er ingen kendte planer i forhold til reservater eller naturparker. Efter endt indvinding og reetablering vil projektet ikke udgøre en hindring for etableringen af reservater eller naturparker.
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	Projektet er ikke placeret i Vadehavsområdet.
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	Nærmeste nationale fredede område er Vemmingbund omkring 1,5 km. fra projektarealet. Da der ikke sker nogen udledning, arealbeslagelse eller anden påvirkning af Vemmingbund vurderes til at projektet ikke vil

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				have en negativ påvirkning af Vemmingbund. I umiddelbar tilknytning til og i forlængelse af, ansøgningens areal befinder der sig §-3 beskyttede arealer. Dette drejer sig om naturtyperne, mose, overdrev og sø. Der har tidligere været opnået dispensation til ændring af §-3 beskyttet natur i det sydlige område af gravearealet. Indvinder beretter at de arealer der er opnået dispensation til ændring af §-3 natur er efterbehandlede.
34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			Nej	De nærliggende natura-2000 områder N197 indebærer også fuglebeskyttelsesområdet F64 Flensborg Fjord og Nybøl Nor samt Habitatområdet H173 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als. Udledningen af urent spildevand kan have negative konsekvenser for miljøet i Nybøl Nor og Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als. Det er derfor vigtigt at der ikke pumpes overfladevand ud af gravearealet i forbindelse med råstofgravningen da det udpumpede vand kan indeholde et højere antal sediment partikler. En forøget mængde af sedimentpartikler giver en øget sedimentationsrate der kan have negative konsekvenser på marineområder. Da der i forbindelse med projektet ikke graves under grundvandsspejlet og ikke pumpes grundvand ud af graven i å vurderes det, at projektet ikke vil påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt. Både Edderfugl og Hvinand er udpeget som trækfugle i Fuglebeskyttelsesområdet F64. De trækkende fugle er kendt for at raste og overnatte på vandoverfladen gerne på lavvandede områder nær kysten. Indvindingsarealet er derfor ikke et område fuglene vil bruge som rasteområde. Indvindingen foregår på tidligere landbrugsjord, og maskinen, der skal bruges til indvindingen, støjer på samme niveau eller mindre, som de før brugte landbrugsmaskiner. Det vurderes derfor at støj ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for F64. Ud fra ovenstående vurderes det, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlagene.
35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			Nej	Den aktive råstofgrav er et dynamisk miljø, hvor naturen har ringe mulighed for at etablere sig, da tilstande i råstofgraven ofte er midlertidige. Der

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				er af regionen, Naturdatabasen og Sønderborg Kommune ingen kendskab til registreringer af bilag IV arter på arealet. På baggrund af regionens besigtigelse af arealet vurderes det at det ansøgte areal ikke har en påvirkning på yngle- og rasteområder eller for bilag-IV arter i området.
36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?			Nej	Der er ikke registreret rødlistearter på det ansøgte areal eller 500 meter omkring projektarealet.
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	Der er ingen kendskab til nærliggende områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet.
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	Der er ingen kendskab til nærliggende områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet.
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Der er ingen kendskab til nærliggende områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet.
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Der er ikke kendskab til områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet.
41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Projektet ligger ud for udkanten af Nybøl By. Der er 5 naboer indenfor en 400 meters radius omkring projektarealet. Råstofgravens lokalitet kan derfor ikke klassificeres som et tæt befolket område.
42. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			Nej	Driften af råstofgraven vil midlertidigt påvirke de historiske landskabstræk da gravningen vil følge råstoffets kvalitet. Derfor kan det forventes at der under selve driften af råstofgraven vil dannes et ujævnt terræn der vil stå i kontrast til det omkringliggende landskab. Det efterbehandlede areal vil fremstå som ikke skæmmende i landskabet og svagt hældende mod kysten, lig det omkringliggende terræn.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Der er ingen kendte kulturelle landskabstræk eller diger der kan blive påvirket af råstofindvindingen.
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			Nej	På den del af projektarealet, hvor der ikke er afgrømmet muld og overjord er der stor risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder under gravningen. Det påhviler ansøger at kontakte Museum Sønderjylland for yderligere undersøgelser.
45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			Nej	Det efterbehandlede areal skal fremstå som ikke skæmmende i landskabet og svagt hældende mod kysten, lig det omkringliggende terræn. Dermed kommer projektet ikke til at påvirke æstetiske landskabstræk.
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			Nej	De geologiske landskabstræk er definerede af tykke ler formationer der er skubbet op på land under den sidste istid. Geologien vil fortsat være præget af ler formationer da bunden af den tidligere gravning består af ler.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Arealstørrelsen af det ansøgte areal omkring 3,5 hektar. Nærområdet forventes påvirket i driftsfasen af lerindvindingen. Der anvendes udelukkende gummiged til gravning og transport af råstoffer i graven. Det forventes at den støj en gummiged producerer under drift holder sig indenfor de vejledende grænseværdier for støj.
48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Det ansøgte ligger i det åbne land, med 5 naboejendomme.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Der tages hensyn til nærheden til naboer ved at grave i et lavtliggende terræn, overholde vejledende støjgrænser samt overholde driftstider. Dertil håndteres støvgener ved vanding af veje, materialestakke, anlæg m.m. i tilladelsen.
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	Det forventes ikke at miljøpåvirkningerne er væsentlige enkeltvis, da der tages miljøpåvirkningsforebyggende foranstaltninger i brug der er tilpasset til de enkelte relevante miljøpåvirkninger.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	De samlede miljøpåvirkninger vurderes at være ikke væsentlige, da de vejledende miljøværdier vurderes at kunne overholdes og de samlede miljøpåvirkningsforanstaltninger er dækkende for den samlede miljøpåvirkning.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Der er omkring 3 kilometer til Aabenraas Kommune grænse som er den nærmeste nabokommune. Det forventes at miljøpåvirkningen holder sig indenfor et område af 300 meter omkring det samlede aktive graveareal. Derfor forventes det ikke at miljøpåvirkningen vil strække sig over kommunale grænser.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Nej.
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			Nej	Den samlede miljøpåvirkning af det konkrete projekt medfører udelukkende velkendte påvirkninger, som er almindelige for denne type projekter, og som kan forudses og beskrives. De afledte effekter er derfor velkendte.
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			Nej	Der er ikke stor sandsynlighed for en væsentlig miljøpåvirkning.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?			Nej	Anlæg og maskineri forbundet til projektarealet skal være fjernet ved gravetilladelsens udløb, således at der ikke opstår en varig miljøpåvirkning.
57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?			Nej	Påvirkningen af miljøet kan ikke siges at være hyppig da det forventes at der maksimalt er aktivitet på projektarealet 10 - 12 uger om året.

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»

E-mail: midk@rsyd.dk

Dato: 13. maj 2024

Journal nr.: «journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?			Nej	Anlæg og maskineri forbundet til projektarealet skal være fjernet ved gravetilladelsens udløb, derved opstår der ikke forhold der har en længerevarende negativ effekt på miljøet.
59. Er der andre kumulative forhold?			Nej	Regionen har ikke kendskab til andre projekter, der er eller ikke er VVM-pligtige, nær projektarealet som kumulativt med råstofindvindingen giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger og vurderer derfor at der ikke er andre kumulative forhold.
60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja			Der er ingen foranstaltninger som kan betegnes som afværgeforanstaltninger eller andre hensyn til miljøet, der er ansøgers egne tiltag, som ikke kan realiseres. Det er derfor muligt at begrænse indvirkningerne på miljøet.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Med de ansøgte tiltag for at mindske miljøpåvirkninger (driftstider og støj-reducerende tiltag) samt den begrænsning af påvirkningerne, der opnås ved ansøgers egne hensyn og afværgetiltag, vurderes det at der ikke er væsentlige miljøpåvirkning fra det ansøgte projekt der giver anledning til at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Yderligere vurderes det at projektet ikke medfører krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, da projektet hverken i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uunyttede tilladelser og vedtagne planer, vil påvirke miljøet væsentligt.

Dato: 13. 5. 2024

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour

Sagsbehandler: Magnus í Dali Kilgour«personnavn»
E-mail: midk@rsyd.dk
Dato: 13. maj 2024
Journal nr.: «journalnummer»

Bilag 5 Udtalelse fra museet

Region Syddanmark

Att.: Magnus í Dali Kilgour

21/47961

Dato: 06.12.2021

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 16/4955-8.1.3 (december 2021)

**Arkæologisk udtalelse vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl
(Sønderborg Kommune)**

Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget høringsmateriale vedrørende ovennævnte projekt og har foretaget arkivalsk kontrol og arkæologisk vurdering af det berørte indvindingsområde.

Museet har tidligere i 2016 udtalt sig om dele af indvindingsområdet. Disse udtalelser ligger under Museets sagsnr. 16/4955-8.1.3.

Topografisk beskrivelse

Indvindingsområdet, der omfatter dele af matrikel 1 Nybøl ejerlav, Nybøl, er på ca. 4,4 hektar (se kortbilag). Indvindingsområdets vestre del er - ud fra reliefkort og historiske luftfotos at dømme - destrueret ved tidligere indvinding. Dette areal udgør ca. 2,8 ha.

Området er beliggende umiddelbart vest for Nybøl ud til Nybøl Nor. Landskabet er præget af moræneler og fremstår bakket.

Tæt omkring indvindingsområdet er der registreret adskillige væsentlige fortidsminder (se kortbilag).

Ca. 250 meter mod øst har Museet udgravet huse fra bondestenalder og bronzealder, en større bebyggelse og voldanlæg fra jernalderen samt huse fra ældre middelalderen (sb. 163 Nybøl sogn, HAM 6066 Borggården I-V). inden for dette område er der også fundet resterne af en bygning, som menes at have tilhørt et voldsted fra middelalderen (sb. 51 Nybøl sogn).

Mod nord – inde i Nybøl – har Museet ligeledes udgravet middelalderhuse samt bebyggelse fra stenalderen (sb. 162 Nybøl sogn, HAM 6030 Påkær og sb. 164 Nybøl sogn, HAM 6045 Påhøj).

Mod syd ligger en submarin boplads fra stenalderen (sb. 108 Nybøl sogn).

Hertil kommer adskillige gravhøje, herunder en højgruppe vest for Nybøl (sb. 36-40 og 60-61 og 64 alle Nybøl sogn).

Vi ved desuden af erfaring, at man i oldtiden og senere foretrak at placere sine bopladser højt i terrænet og tæt ved vand. Netop en sådan placering, som det aktuelle planområde har.

Museets vurdering

På baggrund af ovenstående er det Museets vurdering, at der vil være **høj risiko** for at træffe på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde inden for det berørte område.

Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse af området forud for planlagt anlægsarbejde.

Da det samlede areal - efter det oplyste – overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelsen - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre/indvinder.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på området, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

Både de kendte og ukendte jordfaste fortidsminder er omfattet af museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Videre sagsbehandling

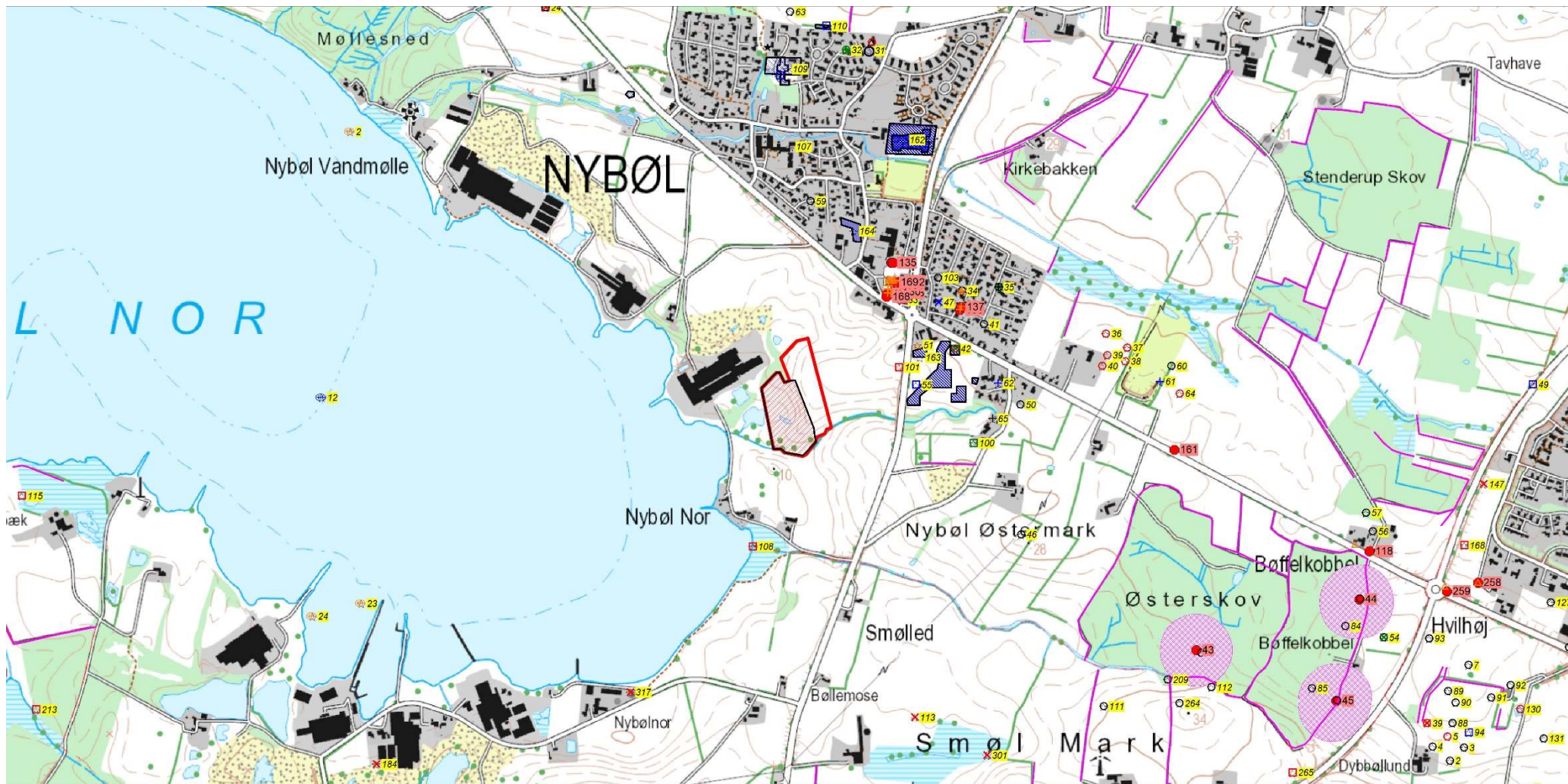
Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev gerne et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

Henvendelse til Pernille Kruse: 65 370 823/ pekr@msj.dk eller Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk.

Med venlig hilsen

METTE SØRENSEN

MUSEUMSINSPEKTØR |
ARKÆOLOGI
D +45 65 37 08 32
M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

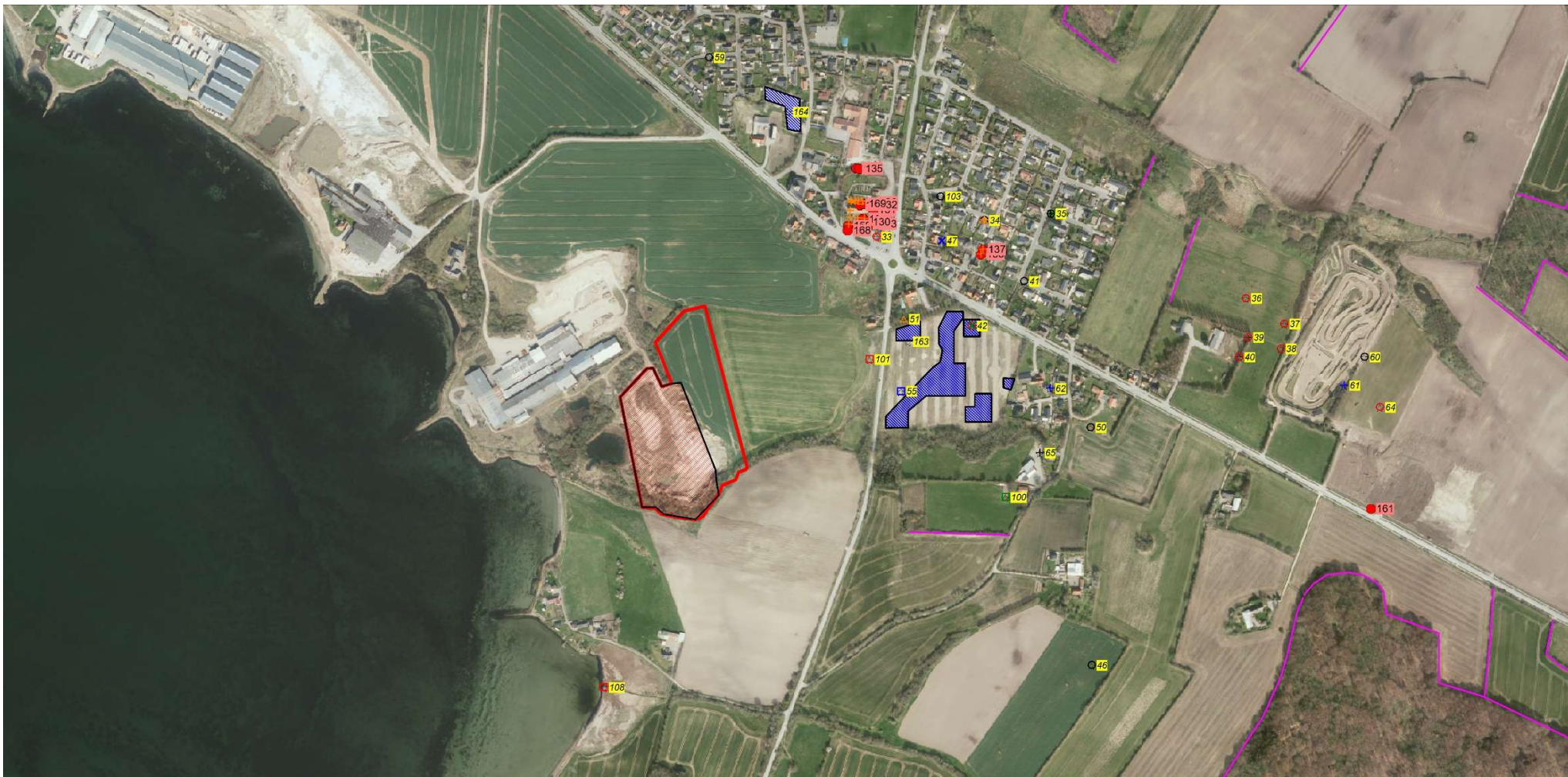

Kortbilag til 16/4955-8.1.3 (december 2021) vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl (Sønderborg Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Den destruerede del af området er markeret med rød skravering.

Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Arkæologiske udgravningsarealer er markeret med blå skravering.

Aktuelt 4 cm kort.

Kortbilag til 16/4955-8.1.3 (december 2021) vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl (Sønderborg Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Den destruerede del af området er markeret med rød skravering.

Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Arkæologiske udgravningsarealer er markeret med blå skravering.

Ortofoto fra 2019

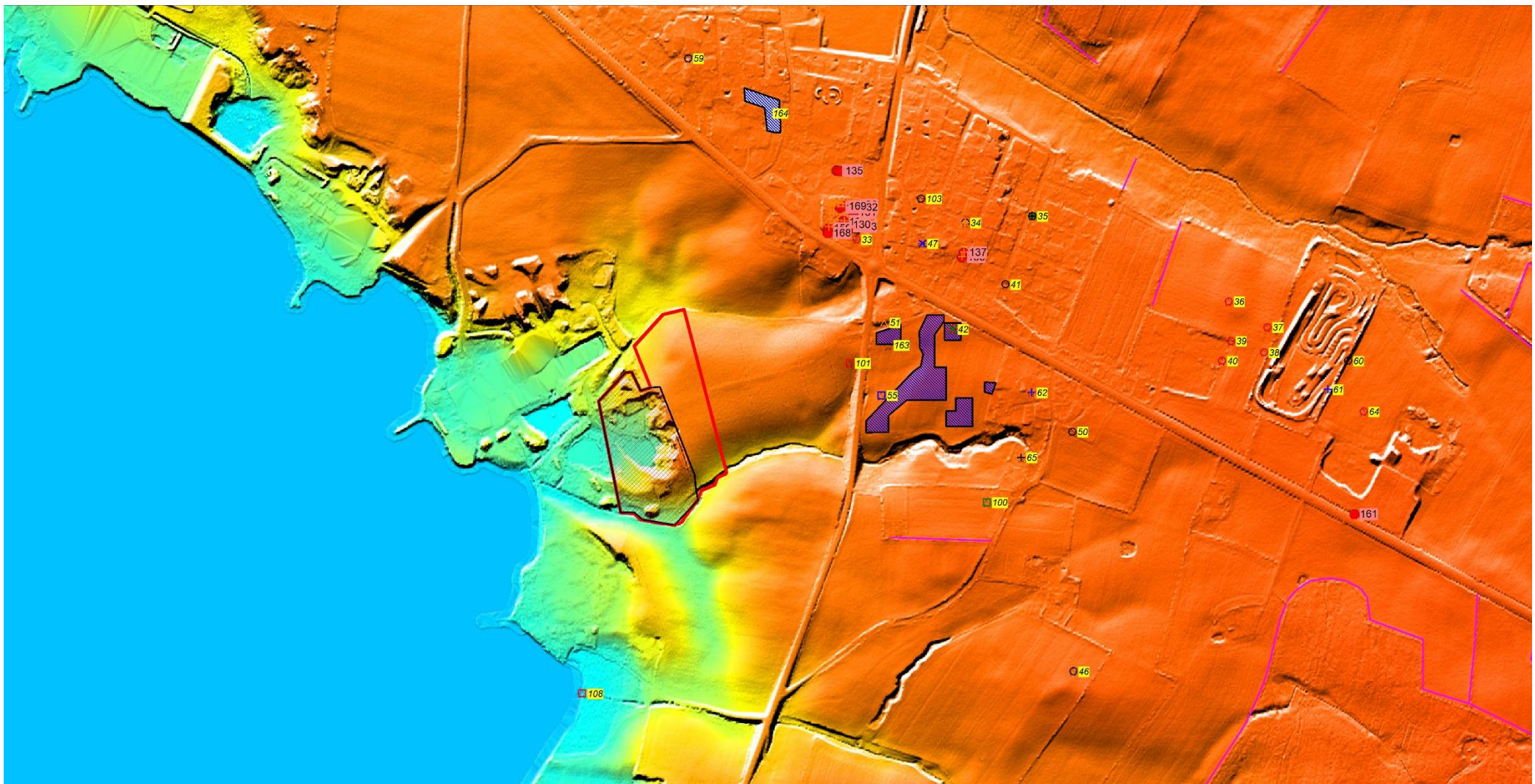

Kortbilag til 16/4955-8.1.3 (december 2021) vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl (Sønderborg Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Den destruerede del af området er markeret med rød skravering.

Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Arkæologiske udgravningsarealer er markeret med blå skravering.

Ortofoto fra 2019

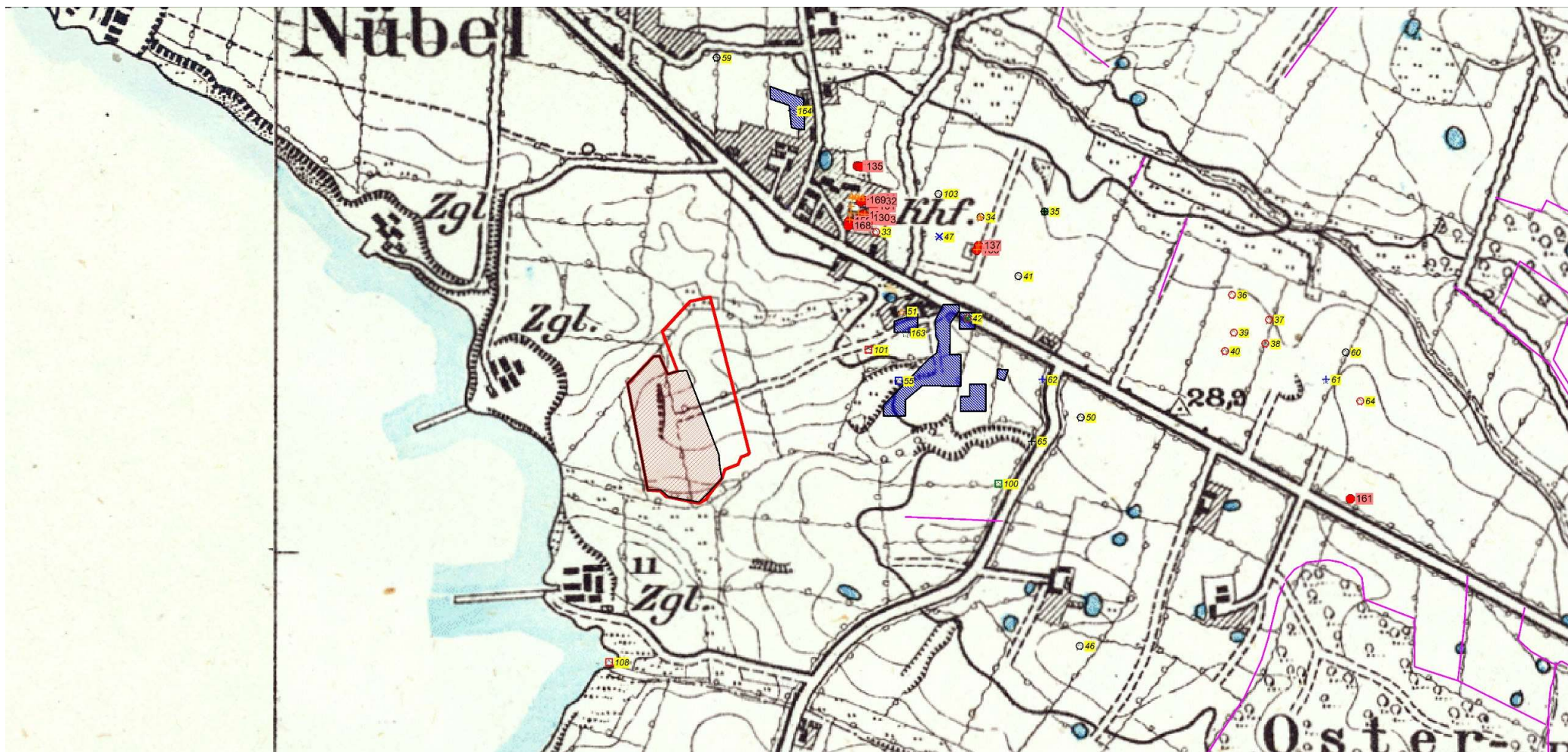

Kortbilag til 16/4955-8.1.3 (december 2021) vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl (Sønderborg Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Den destruerede del af området er markeret med rød skravering.

Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Arkæologiske udgravningsarealer er markeret med blå skravering.

Danmarks Højdemodel. Terrænmodel.

Kortbilag til 16/4955-8.1.3 (december 2021) vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. 1 Nybøl ejerlav, Nybøl (Sønderborg Kommune).

De berørte områder er markeret med rød kontur. Den destruerede del af området er markeret med rød skravering.

Fredede fortidsminder er markeret med numre på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med numre på gul baggrund. Arkæologiske udgravningsarealer er markeret med blå skravering.

Preussiske målebordsblade fra slutningen af 1800-tallet.